

På lufta etter planen:

Ingøy Kring- kaster

Selve bygningen er ikke 100% ferdig. Men senderen er på lufta!

DXN Bernt Erfjord Fotos: Otto Jan Waage, Norkring

Flere tiår med gjentatt press overfor NRK og departementet har endelig gitt uttelling for de norske fiskerorganisasjonene. De har ment at Norge og NRK måtte sørge for bedre radiodekning av havområdene utenfor det langstrakte landet vårt. Nå er byggetrinn to i imøtekommelsen av dette kravet blitt en realitet. Ingøy Kringkaster er på lufta med 100 kW på Tromsøs gamle frekvens, 153 kHz.

NRK har siden midten av 70-tallet prioritert ned lang- og mellombølge. Opprinnelig hadde man en plan om å erstatte de mange gamle senderene med noen få virkelig kraftige. Økonomien gjorde imidlertid at Kvitsøy forble den eneste storsatsingen. En stor Finnmarksender og Østlandssender ble skrinlagt, og etterhvert ble de gamle senderene slått av uten å ha fått noen erstatning.

Utskillingen av Norkring gav imidlertid muligheter for å kunne realisere fiskerene krav. Inntil da hadde alle sendertekniske installasjoner blitt belastet NRK direkte. Norkring overtok ansvaret for alle investeringer, med NRK som leietaker av sendernetet.

Gjennom en avtale mellom NRK, Kulturdepartementet, Fiskeridepartementet og Norkring ble det derfor bestemt at radiodekningen av de nordlige havområdene skulle bedres gjennom to tiltak. I fjor vår ble en ny 20 kW mellombølgesender satt i drift på Røst til erstatning for den gamle Bodø-senderen, og nå i slutten av august er altså en flunkende ny 100 kW langbølgesender satt i drift på Ingøy i Måsøy Kommune.

Ingøy Kringkaster har kostet rundt 25 millioner kroner å bygge. Antennemasta er Norges høyeste konstruksjon med sine 362 meter. Inkludert barduner er totalvekta på 300 tonn. Tilsammen 44 kilometer kobberkabel er lagt ut i området for å gi et godt jordplan. Siden strømforsyningen til øya har vært noe ustabil har Norkring alliert seg med det lokale kraftlaget om bygging av et dieselaggregat på 600 kW som skal levere stabil strøm til både senderen og alle husstandene på øya, om strømmen fra fastlandet faller ut.

Fundamenteringsarbeidet startet i fjor høst, og i mai startet monteringen av antenna. Det er Statnett som har oppdraget med dette, og monteringsbas Knut Fredheim uttalte til Aftenposten at alt har forløpt helt uten problemer. Ikke en eneste klemt finger en gang! Masta er en gittermast med tre kanter, og det er festet barduner for hver 60 meter.

Ingøy Kringkaster skal være ubemannet, og alle funksjoner fjernstyres fra kontrollsenteret på Kvitsøy. Men det vil naturligvis være behov for vedlikeholdsarbeider underveis. Selve bygningen er heller ikke helt ferdig. Snekkere og malere holder på for fullt for å bli ferdige før vinteren.

Det er i dag rundt 40-45 fastboende på Ingøy, men i sine storhetstider var øya et av de viktigste handelsstedene på Finnmarkskysten, med et yrende liv. Det er heller ikke første gangen Ingøy har en radiostasjon. Fram til andre verdenskrig hadde øya sin egen kystradiostasjon, Ingøy Radio.

Ingøy er godt kjent i vær-kretser, med en viktig meteorologisk stasjon på Fruholmen, som forøvrig er verdens nordligste bemannede fyr. Fruholmen innehar også norgesrekord i flest døgn i året, 257, med vindstyrke stiv kuling eller mer.

I anledning oppstarten av den nye senderen tok DXLC initiativ overfor NRK med tanke på å få i stand en spesialsending, noe vi også gjorde da Røst åpnet i fjor. Når dette leses skal sendinga etter planen ha gått på lufta. Den har vært godt forhåndsomtalt innen DX-medier, og vi har håp om rapporter fra et stort område.

Tilbakemeldinger de første dagene etterat senderen ble slått på lover godt. Både New Foundland og Østersjø-området er blant områdene senderen er hørt. Senderen er beregnet å ha dagtidsdekning opp mot Svalbard.

Ingøy Kringkaster skal formidle NRK Europakanalen som består av en blanding programmer fra P1, P2 og P3 i tillegg til en time fra utenlandssendinga og noen utvidede værmeldinger. Dette programmet sendes også over alle de norske mellombølgesenderene med Kvitsøy 1314 kHz i spissen.

Med unntak av Kvitsøy har imidlertid samtlige distriktssendinger ved siden av å formidle Europakanalen. Det betyr at når NRK Finnmark sender, vil de være å høre på 153 kHz.

I en overgangsperiode skal fortsatt Finnmark Kringkaster i Vadsø være på lufta (702 kHz), men det er ventet at den legges ned i god tid før utgangen av året, og antennen blir sannsynligvis fjernet.

For lyttere i Norden vil det i første rekke være Taldom utenfor Moskva og Donebach i Tyskland som vil by på forstyrrelser. Taldom ble tidligere i år stengt for å spare penger, men senderen ble slått på igjen etter brannen i Ostankino-tårnet i Moskva i sommer. Brannen slo ut en rekke radio- og TV-sendere og langbølgesenderene i Taldom (153 og 261) er satt i drift igjen for å gi folk et programtilbud. I tillegg til disse to senderene er det en 1 MW sender i Algerie, en 1.2 MW sender i Romania, en sender i Turkmenistan og ytterligere to sendere i Russland på Ingøys frekvens. Den ene ligger på Stillehavskysten av Russland like overfor Japan, og reduserer nok muligheten for mottaking av Ingøy i Japan betraktelig.